

ДАКЛАД ТАВ. КРЫНІЦКАГА.

Прамысловасць

агульнага напірэння соцыялістычных
элементу.

повасьць»
 заст продукцыі ішоў гавоўным чынам
 раз лік павялічэньня ліку рабочых, а
 не павялічэньня прадукцыйнасьці пра-
 цы. Як відаць, у надыходзячым годзе,
 судзячы па кантрольных лічбах Дзяр-
 жаўнай Плянэвы Камісіі, мы будзем
 мець значна меншы рост агульнага
 ліку рабочых і пры гэтым большы
 тэмп павялічэньня прадукцыйнасьці
 працы, — гэтым самым узьнікнуць не-
 тэмпу соцыялістычнага накапленьня
 у нашай прамысловасьці.

Да адибуных з'явіліч у прамисла-
васці трэба аднесці таксама рост
адпускных цен, што пераважна выз-
начаюцца павышэннем цен на драў-
ніну, якая па апалу складае 70 про-
цантаў, а па сырцу — 30 проц

Справедливый год ослаблял значительное послабление азиатского капитала, промышленности, большую перегрузку его в сторону выпадка. Промышленность БССР утратила уже 9 партий нового оборудования. Абсолютно говоря, лица капитальных затрат 22 23 26 в 1 1 200 000

2.100.000 р., 4.000.000 р. У 26 27 г. мѣркующа капиталъныя уклады да 7,5 мильёнау руб. Характерна, што у гэтыхъ затратахъ усѣ большы процант займае не капиталныя ремонт, а праца па пашырэнню і рэканструкцыі, а таксама па пабудове новыхъ прадпрыемствау,—90 проц. усѣхъ капиталъныхъ затратъ у 26 27 г., пайдуюць уласна ад гэтай днѣ.

Вопыт спривідзначнаго году ставіць перад КПБ дзве асноўныя задачы па прамысловасці на наступны год: 1) найбольш рацыянальна выкарыстаць тые відкі капітальных укладз, якіх намячаюцца, 2) падняць прадукцыйнасць прамысловасці.

ЦК КП за справляющим период
даймус таксама вытвениям чигу-
нчанага транспорту, коммуналь
распорядки, шлехаага будуицтва,
развация мисовой промышленности.
Па гетых аниях сьезд прадэс ума-
чениям; асаблва втжна азначачь
працу, якая за год можа разгарну-
тца па мисовой промышленности.

аспадарка.

надаркі, пераход на шматполье, развіццё спецыяльных культур і жывёлагадзтваў; узмацаванне агракультурнай прцы і абслугоўванне агра-агаспадарства насельніцтва; 2) развіццё спецыялізаванага, прадзясельнага і аграпрамысловага малаземельных і сельгаспадарчых груп, пашырэнне зямельнае плошчы праз меларэацыю; 3) узмацаванне сістэмы сельска-гаспадарчага крэдыту; 4) развіццё торфасілавараў і агнятрывалага будаўніцтва; 5) узмацаванне і развіццё дзяснага гаспадаркі; 6) аграмінічныя і аграпрамысловыя будаўніцтва.

На усіх гатях лінійх бсьць знач-
ны рост, я користаюся лечьбамі „Ма-
гнєтаси да сьравьзаны ЦК і дькля-
у па гаспєдварчєм будаўнїчєм. Лічу
вєрєзньм спьмїццє на пытаньї аб
аьлєчєзє бєднїцє і пытаньї аб фї-
ансавьнїх прьцїх па сєльськьх гас-
пєдварьнх.

За 1925-26 г. эканамічныя дапамогі беднае вучаўцаца значнымі лічэньмі. Гэта—30 проц. дэбэтнага землярэпараваньня сялян, якое аб'ёмна кошта 9,000 гаспадарак. Гэта значыць крэдытаваньне земляў парадка 10 проц. больш слабых гаспадарак, пры гэтым дэбэтны крэдыт па гэтай ліній за справядлівы год склаў 700 тыс. руб. У справядлівым годзе створан фонд дапамогі беднае на 500 тыс. руб. па БССР, гэты фонд унесены ў бюджэт 1926-27 г. Праведзена праца па землярэпараваньню беднацы на 10 проц. больш крэдытаваньня. Праведзена крэдытаваньне беднацы лесам на 360 тыс. руб. (за 1925-26 г. дэбэтны 152 тыс. руб.). Б'южэт дэбэтныя да коопэрацыйна-беднацы.

Во всякая новая работа, представляющая собой нечто новое, требует к себе внимания, поэтому необходимо, чтобы в первую очередь были привлечены к работе наиболее квалифицированные кадры. В первую очередь это касается работы в области культуры, искусства, спорта, где требуется высокая квалификация кадров. В то же время необходимо, чтобы в первую очередь были привлечены к работе наиболее квалифицированные кадры. В то же время необходимо, чтобы в первую очередь были привлечены к работе наиболее квалифицированные кадры.

Пытаньне аб фінансаваньні працы па сельскай гаспадарчай павінна прыцягнуць да свабоднага ўвагу ўсіх партыйных арганізацый. Дзяржава, галоўным чынам, праз апарат НКЗему, укладвае вельміяныя сродкі ў сельскую гаспадарку. Гэтыя сродкі павялічаныя ў справядлівым годзе, прычым на 1926-27 г. намячаныя павялічаныя на 20 проц. і павялічаныя ў тры разы ў параўнаньні з 1924-25 г. У прыватнасьці, па лініі аграноміі заўважана рост на 112 проц.—з 256 тыс. да 544 тыс. руб. Такія прычыны, як вопытна дасягнуты ўстаноў, практычныя пункты, рассядкі і п'ютомнікі і г. д. павялічваюцца ў асягнаньнях на 75 проц. і больш.

Калі прыглядацца да працы нізавой сеткі апарату НКЗему, дык не заўсёды можна сказаць, што НКЗем так кіруе апаратам, што сродкі, якія ўкладвае пролетарская дзяржава ў сельскую гаспадарку, сапраўды дапамагаюць разьвіццю яе па сацыялістычным шляху, узмяцваюць абавязальныя сядзяскай гаспадаркі. Цікава, што, калі ЦК дабіваўся ад НКЗему і іншых органаў дзяржавы, хоць бы пры блізкіх, якія сведчылі аб тым, як траціліся вельміяныя сродкі па НКЗему, г. зн., якія працэсы ў асягнаньні ў гэтай форме фінансуе савецкая дзяржава,

мы адказу на гэта пытаньне атрымліваем адмоўны. Гэтае пытаньне неспрэчна ў Наказе і ў іншых асягнаньнях. Яно ўзнікае і нім толькі пер, калі патрабаваўся вырашэньне вельміяныя таго, куды траціцца сродкі, у якой меры яны дапамагаюць агульнаму ўздыму вытворчых сілаў, уздыму індывідуальных дробных гаспадарак і асобінаў, у якой меры гэтыя сродкі павялічваюць прадукцыю, у якой меры засядаюць парадкаваць, аграном, заахаванне практычнага пункту і г. д. на справе праводзяць класавы напрамак у асягнаньні адносна беднаты і агульны напрамак коопэраваньня вёскі.

На аснове практыкі справядлівага году перад КП(б)У ў галіне на роднае гаспадаркі будучы стаць такіх задач на будучы час: 1) агульны ўздым прадукцыйных сілаў вёскі; 2) адзінацэннае блянжыя гаспадарак; 3) павялічаныя працы НКЗему, коопэрацыі і іншых устаноў па коопэраваньню вёскі; 4) уважліва правярка, асабліва ў акруговай нізавой сетцы, рэальнасьці і выніках асягнаньня вёскі сродкаў, якія выдзяляюцца дзяржавай на сельскую гаспадарку; 5) уважлівае даследаваньне гаспадаркі.

Коопэрацыя.

Савецкая коопэрацыя падыходзіць да боўнага выхаваньня праграм коопэраваньня вёскі. На 1-е студзеня 1927 г. яна налічвае каля 40 проц. коопэрацыйных селянскіх гаспадарак. Мы маем далейшы рост працы савецкай коопэрацыі, пашырэнне яе асягнаньня працы, фінансавы становішча яе ўсёй сыстэме і, асабліва, у нізавой сетцы.

Па лініі сельска-гаспадарчай коопэрацыі таксама наглядна рост, прычым процант коопэраваньня за год, к ліпеню 1926 г. павялічыўся з 17,5 да 22,9 проц. У працы сельска-гаспадарчай коопэрацыі знаходзіцца найбольш аўтарытэтных таваараў з коопэрацыйных і гаспадарчых органаў БССР аб гэтым пытаньні. І думкі ўсіх скарочаюцца на тым, што асноўнымі формамі с.-г. коопэрацыі ў БССР трэба прызначыць: машынную, мелірацыйную коопэрацыю і мелірацыйную сельска-гаспадарчую таварыства.

Гэтыя чатыры віды с.-г. коопэрацыі мы павінны разьвіваць і ўзмацняць. У некаторых рэчах, як напрыклад, у Віцебшчыне, мы будзем разьвіваць і іншыя спецыяльныя віды с.-г. коопэрацыі, як разьвіццё дэну і г. д.

Гэта пытаньне аб канкрэтных шляхах коопэраваньня вёскі мае вельміяныя палітычныя і практычныя значэньне таму, што толькі яго вырашэньне можа даць вясковым працаўнікам і селянам выразныя жыццёвыя адказы на тое, як павінна разьвівацца сацыялістычнае будаўніцтва ў вёсцы.

На наступны год адносна коопэрацыі мы павінны вызначыць такія задачы: 1) далейшае ўзмацненьне беднаты між іх груп сялянства ў коопэрацыю, асабліва сельска-гаспадарчую; 2) павялічаныя працы с.-г. коопэрацыі па лініі коопэраваньня вытворчасьці і ўзмацненьня элемэнтаў асагуленія вёскі; 3) пашырэнне і галоўным чынам, так віды с.-г. коопэрацыі, якія найбольш адпавядаюць умовам БССР, стварэньне для гэтых віды коопэрацыі пераважных умоў працы; 4) павялічаныя грамадзкага і палітычнага значэньня коопэрацыі.

За справядлівым год на аснове росту нізавой сеткі арганізацыйных асягнаньняў і акруговых цэнтраў саматужна-прамысловай коопэрацыі. Вопыт працы гэтай віды коопэрацыі паказвае, што праблема гаспадарчай крэдыту ў мястэчку ў большай частцы вырашэцца правільным разьвіццём саматужна-прамысловай коопэрацыі.

Таваразварот

За справядлівым перыяд адзначэцца агульны рост мясцовага звароту на рынку БССР таваараў, прыкладна, на 85 проц. Пры гэтым у працэсе значэньня коопэрацыі і дзяржавы на ўсім таваразвароце. За гады 1923-1926 коопэрацыя займала ў пасярэднім звароце 26,3 проц.—39,1 проц.—46,6 проц.; гэты рост адбываецца за кошт прынятага гандлю, які зьменьваўся з 53,8 да 31,4 проц. Выніковыя прынятыя гандляры з па рэдыцкага гандлю адбываюцца за кошт яго выхаваньня, галоўным чынам, з гандлю па прамісловых таварах. Па сельска-гаспадарчых таварах прыняты гандляр вельмі дэманіруе становішча — у 1924-1926 годзе 81 процант у гандлі сельска-гаспадарчых тавараў. Тое самае дэманіруе становішча прыняты гандляр займае ў асягнаньнях

нашых калектывізуючым фактараў у вёсцы. Гэта правільна ў адносінах многіх рэчаў Саюзу з шырока разьвітай зернявой гаспадаркай, вельміяныя землі прастораў. У Беларусі, пры гэтым вельміяныя мелірацыя і ўмовах глебы, трактар у бліжэйшы час, як відаць, не можа значна рашаючага значэньня ў вясковых калектывізуючым фактарах. Во, гэта паказвае, што асноўная праца па коопэраваньню вёскі пойдзе па шляху перапрацоўкі с.-г. прадукцыі. Я запытаў найбольш аўтарытэтных таваараў з коопэрацыйных і гаспадарчых органаў БССР аб гэтым пытаньні. І думкі ўсіх скарочаюцца на тым, што асноўнымі формамі с.-г. коопэрацыі ў БССР трэба прызначыць: машынную, мелірацыйную коопэрацыю і мелірацыйную сельска-гаспадарчую таварыства.

Гэтыя чатыры віды с.-г. коопэрацыі мы павінны разьвіваць і ўзмацняць. У некаторых рэчах, як напрыклад, у Віцебшчыне, мы будзем разьвіваць і іншыя спецыяльныя віды с.-г. коопэрацыі, як разьвіццё дэну і г. д.

Гэта пытаньне аб канкрэтных шляхах коопэраваньня вёскі мае вельміяныя палітычныя і практычныя значэньне таму, што толькі яго вырашэньне можа даць вясковым працаўнікам і селянам выразныя жыццёвыя адказы на тое, як павінна разьвівацца сацыялістычнае будаўніцтва ў вёсцы.

На наступны год адносна коопэрацыі мы павінны вызначыць такія задачы: 1) далейшае ўзмацненьне беднаты між іх груп сялянства ў коопэрацыю, асабліва сельска-гаспадарчую; 2) павялічаныя працы с.-г. коопэрацыі па лініі коопэраваньня вытворчасьці і ўзмацненьня элемэнтаў асагуленія вёскі; 3) пашырэнне і галоўным чынам, так віды с.-г. коопэрацыі, якія найбольш адпавядаюць умовам БССР, стварэньне для гэтых віды коопэрацыі пераважных умоў працы; 4) павялічаныя грамадзкага і палітычнага значэньня коопэрацыі.

За справядлівым год на аснове росту нізавой сеткі арганізацыйных асягнаньняў і акруговых цэнтраў саматужна-прамысловай коопэрацыі. Вопыт працы гэтай віды коопэрацыі паказвае, што праблема гаспадарчай крэдыту ў мястэчку ў большай частцы вырашэцца правільным разьвіццём саматужна-прамысловай коопэрацыі.

За справядлівым перыяд адзначэцца агульны рост мясцовага звароту на рынку БССР таваараў, прыкладна, на 85 проц. Пры гэтым у працэсе значэньня коопэрацыі і дзяржавы на ўсім таваразвароце. За гады 1923-1926 коопэрацыя займала ў пасярэднім звароце 26,3 проц.—39,1 проц.—46,6 проц.; гэты рост адбываецца за кошт прынятага гандлю, які зьменьваўся з 53,8 да 31,4 проц. Выніковыя прынятыя гандляры з па рэдыцкага гандлю адбываюцца за кошт яго выхаваньня, галоўным чынам, з гандлю па прамісловых таварах. Па сельска-гаспадарчых таварах прыняты гандляр вельмі дэманіруе становішча — у 1924-1926 годзе 81 процант у гандлі сельска-гаспадарчых тавараў. Тое самае дэманіруе становішча прыняты гандляр займае ў асягнаньнях

нашых калектывізуючым фактараў у вёсцы. Гэта правільна ў адносінах многіх рэчаў Саюзу з шырока разьвітай зернявой гаспадаркай, вельміяныя землі прастораў. У Беларусі, пры гэтым вельміяныя мелірацыя і ўмовах глебы, трактар у бліжэйшы час, як відаць, не можа значна рашаючага значэньня ў вясковых калектывізуючым фактарах. Во, гэта паказвае, што асноўная праца па коопэраваньню вёскі пойдзе па шляху перапрацоўкі с.-г. прадукцыі. Я запытаў найбольш аўтарытэтных таваараў з коопэрацыйных і гаспадарчых органаў БССР аб гэтым пытаньні. І думкі ўсіх скарочаюцца на тым, што асноўнымі формамі с.-г. коопэрацыі ў БССР трэба прызначыць: машынную, мелірацыйную коопэрацыю і мелірацыйную сельска-гаспадарчую таварыства.

Гэтыя чатыры віды с.-г. коопэрацыі мы павінны разьвіваць і ўзмацняць. У некаторых рэчах, як напрыклад, у Віцебшчыне, мы будзем разьвіваць і іншыя спецыяльныя віды с.-г. коопэрацыі, як разьвіццё дэну і г. д.

Гэта пытаньне аб канкрэтных шляхах коопэраваньня вёскі мае вельміяныя палітычныя і практычныя значэньне таму, што толькі яго вырашэньне можа даць вясковым працаўнікам і селянам выразныя жыццёвыя адказы на тое, як павінна разьвівацца сацыялістычнае будаўніцтва ў вёсцы.

жэту спажываючай вясковай і рабочай савецкай коопэрацыі, 3) выхаваньне прыватнага гандляра з гандлю сельска-гаспадарчых прадуктамі і асягнаньняў з саматужнікамі.

Рэжым эканоміі

Кампанія па рэжыме эканоміі была разгорнута вясцючка на шмат якіх надрах гаспадарчых арганізацый, у аруку, у працы цэнтральных і акруговых устаноў. Мясца шэраг дасягненьняў у сэнсе сарвацтва гаспадарчых і савецкіх апаратаў, аніжэ жэніна адміністрацыйных выдаткаў. У агульным праца знаходзіцца яшчэ ў першай стадыі, шырокія масы рабочых і сялян у яе ня ўцягнуты.

Бюджэт

Пытаньні бюджэту мы павінны разглядаць з пункту гледжаньня, ці фінансуецца ў адпаведнай меры тая галіна, якія партыя вызначае перад краінай, як рашаючы ў сэнсе эканамічнага разьвіцця культуры будаўніцтва і г. д. З гэтага пункту погляду бюджэт БССР адпавядае асноўным паставінам: павялічэньне бюджэту адбываецца яшчэ па тых стацыях, якія адпавядаюць рашаючым эканамічным задачам. Па бюджэту 26-27 г. асы наваць па лініі прамісловай павялічэньня на 31 проц. у параўнаньні з 1924-25 г.; гэты павялічэньне ў 8 разоў. На мясцовую прамісловае ўзросту адпавядае на каля паўтара мільёна ў фінансаваньні мясцовае праміслова

сьці, у той час, як у папярэднім годзе адпавядала 624 000 і 685 000 р. Перад сярэньнімі арганамі паставлена пытаньне аб водпуску сродкаў на пачатак працы па будовы А-індустрыяльнай электрастанцыі 840 000 р. На сельскую гаспадарку асынаваць павялічэньня на 20 проц., па дзяржаўнаму і мясцовому бюджэту яно рэзюлюцыя (бяз Гомеля і Рэчыцы) — 12 490 000 р. Фонд беднаты захоўваецца ў разьмеры 500 000 р. У асноўны капітал Беларускаму намячэньня 1 400 000 р. проці 680 000 руб. у мінулым годзе. Маркуць асынаваць на ўзмацненьне нізавой сеткі савецкай коопэрацыі 150 000 р. сельска-гаспадарчай коопэрацыі 400 тыс. руб., саматужніка-прамысловай коопэрацыі 200 000 р.

Такім чынам, усе важнейшыя чарговыя гаспадарчыя задачы фінансуюцца ў межах бюджэтных магчымасьцяў, высьвіжаныя на першае месца.

У выніку справядлівага году мы можам прыняць, што гаспадарчы рост БССР ідзе наперад, усе больш павялічэньня ўдзельнае значэньне сацыялістычных элемэнтаў у нашай эканоміі, па гаспадарчай лініі ідзе сацыялістычнае адраджэньне Беларусі.

Але мы яшчэ не навучыліся даволі поўна і рэцэпальна выкарыстоўваць усе магчымасьці і сродкі, якія пролетарская дзяржава мае для гаспадарчых патрб. З гэтага пункту гледжаньня неабходны сур'ёзны перагляд усяй нашай сыстэмы працы ў галіне гаспадаркі і наглядзеньня яе.

Пытаньні палітычнага становішча

Становішча ў шэрагах рабочае нліасы

На глебе агульнага гаспадарчага росту БССР, мы адзначаем далейшае ўзмацненьне палітычнага становішча партыі і савецкай уладаў у шэрагах рабочае клясы, селянства, інтэлігенцыі і ўсіх працоўных.

Пытаньне аб становішчы ў шэрагах рабочае клясы мае для нас вельміяныя значэньне. Удасна, на ўмовах БССР, селянскі па пераважнасьці рэспублікі, якія мае значэньне мае колькаснасьці, актыўнасьці, асабліва прадэтарыяту, што забяспечвае правільную пролетарскую лінію працы савецкай улады і партыі.

Наогул, мы маем значнае ўзмацненьне пазіцыі партыі за год па гэтай лініі.

Трэба, раней усяго, адзначыць дэна новыя цяжкасьці, якія стаўляе перад намі. Першая — абумоўлена значным ростам пролетарыяту БССР за лік новага пласту рабочых: за 2 апошнія гады лік рабочых у прамісловай БССР павялічыўся ўдвойчы і за апошні год на — 44 проц. Другая цяжкасьць — гэта прырост тэ-п росту заробатнай платы працоўных у ростам у папярэднім годзе, калі жыццёвым узровень рабочага яшчэ вельмі адставаў ад дэна гаспадарчай ўраўноў.

Адносна новага пласту рабочых мы маем даныя па 9-ці буйнейшых прадпрыемствах, галоўным чынам Віцебскай і Барысавскай акруг. На гэтых прадпрыемствах налічваецца 5600 рабочых, прынята новых рабочых за апошні год 2600, г. зн. рост рэзюлюцыя — 47 проц. З гэтага складаецца гэты новы пласт, іншымі словамі, ці зьмяняецца і як зьмяняецца склад працэнтнага БССР? У склад новых рабочых уваходзяць:

Былых рабочых . . . 60,6 проц.
Дзяцей рабочых . . . 21,9 проц.
Парабкі і с.-г. раб. . . 18,4 проц.
Селяне, звязаныя з с.-г. 11,2 проц.
Саматужнікі . . . 2,9 проц.

Такім чынам былыя рабочыя і дзеці рабочых даюць у новым пластве рабочых за апошні год 72 проц.; сяляне і саматужнікі, г. зн. рабочыя, выхаваныя ў дробнае гаспадаркі неспрэчна, — 28 проц.

Неабходна уважліва аднесьціся да гэтай часткі новых рабочых, якія адносяцца да былых рабочых. Нельга сказаць, што гэта частка новых рабочых зьяўляецца сапраўдна пролетарскай, якія прайшла раней добрую школу фабрыкі і заводу, захавала гату школу, якія прынесла цяпер на прадпрыемства асякую клясавую сындэматыю. Мы ведаем, што ня толькі па Беларусі, але і таксама ў іншых рэчах Саюзу, сярод гэтых часткі рабочых шмат тых, якія ў парад грамадзянскай вайны і гаспадарчай руху ня вытрымалі ўсіх цяжкасьцяў працы ў прамісловай, у існых тэды ўмовах, ушлі ад прамісловай, на вёску, часам на рэзюлюцыя праміслова.

Значную частку гэтых рабочых неабходна аднесьці да пласту дэнававава рабочых; гэту частку нель-

га параўнаць з рабочымі, якія стаўляюць на ўзросту высокай клясавай сындэматыі. Гэтыя рабочыя прыносяць цяпер на прадпрыемствах тая-ж пролетарскія настроі, як і зусім новы пласт рабочых з вёскі, ці саматужнікаў якія толькі пераадравалялі ад дробнай гаспадаркі. Сапраўды, калі мы прыглядаемся да лічбаў уступленьня ў партыю з ліку новых рабочых, то мы ўбачым, што процант уступленьня ў партыю з ліку рабочых, боўных раней рабочымі, менш параўнуць з процантам уступленьня ў партыю іншых катэгорыя новых рабочых (сельска-гаспадарчых рабочых, парабкі, сяляне).

Ішымі словамі, у новым пласту рабочых, які прышоў цяпер у вясковую клясавую на нашы прадпрыемства, ёсьць значная частка, якія прайшла з клясавай сындэматыю больш нізкай, чым у сярэднім старога рабочага прадпрыемства.

Дык і гэтым адзначэць шэраг вельмі характэрных зьявішч у новым пласту рабочых. Яшчэ добра не ўздодлена роля і значэньне профсаюзу, як школы камунізму, як клясавай арганізацыі і пролетарыяту; няма клясавай блізкасьці ад профсаюзу; пачуваньне часта, што патрэбен толькі профсаюзнае дзіт. Палітычны ўзровень новых рабочых слабы. Адзначэцца нездавальняючая спылка новых і старых рабочых. Новая рабочыя прыносіць вельмі часта з сабой ня ўважліва «не гаспадарчым» адносіны да вытворчасьці. Адзначэцца больш моцная тэндэнцыя да «параўнальна» сярод новых рабочых, куды больш моцная, чым сярод старых. Як правіла, роля рабочае клясы кіруючы, гегемона ў нашай краіне ўсявядомлена зусім не адпаведна.

У сэнсе прадукцыйнасьці працы новы пласт рабочых прыносіць значны скок уніз. Па гэтым пытаньні ёсьць лічбы даныя па заводу «Чырвоная Бэзінка». У другой палове па гэтым заводу згуртаваны толькі новыя рабочыя. З кастрычніка 1925 году па жнівень 1926 году прадукцыйнасьць на кожнага рабочага ў сярэднім за ўдзельнае такім чынам (з дэнаваньнем): 0,77—0,82—0,84—0,89—0,94—0,92—0,92—0,94—1,02—1,01—1,02—1,01 (для старых рабочых чым гэты перыяд не спускаліся ніжэй 0,99 і нават дасягала да 1,34).

Значыцца, на працягу году новы пласт рабочых уцягнуўся ў вытворчасьць, уцягнуў сваю прадукцыйнасьць. У гэтым сэнсе за год новы пласт рабочых ужо некалькі разоў школу на прадпрыемстве; значны рост прадукцыйнасьці працы ў справядлівым годзе знаходзіцца свабоднае тлумачэньне ў прыведзеным шэрагу лічбаў несамяненна, надыходзячы год будзе больш спрыяючы ў гэтых адносінах.

Бесспрэчна таксама, што і па лічбах асягнаньняў, палітычнай сындэматыі, уцягнаны ў працу новыя рабочыя ў наступны год мы таксама будзем мець рост.

Наогул — адзінае прычэп. новых

рабочых у прамісловай БССР значна ўзмацняе пролетарскую базу БССР. Але трэба адзначыць яшчэ нешчэ зусім недахватную працу сярод нізавой пласту рабочых. Гэта група новых рабочых часта выходзіць з палітычнай партыі і профсаюзна-навы арганізацыі і павольна ўцягваецца ва ўсю працу. Характэрна прыклад: на заводзе «Метром» і «Камінтэр» сярод членаў і кандыдатаў у гаспадарчым і на бачым ні аднаго з новых рабочых; тое самае адносна складу новага фабзавоку. Напрыклад, на прадпрыемствах ня чыло правядзена ніякага сходу з новымі рабочымі, сярод якіх не праведзена ніякая адатковае выхаваньне працы.

Трэба адзначыць, што ў справядлівым перыядзе і ў наступным годзе значны «дэкалясуючы» уплыў мае і будзе мець беспрацоўе. Л.м беспрацоўе на жнівень 1925 г. складала 20 400, у квітні 1926 г. — 21 776. Пры гэтым процант кваліфікаваных рабочых зьменьваўся сярод беспрацоўных да 18 проц. Протант беспрацоўных, што прыйшлі з вёскі, павялічэньне. Найбольшая група беспрацоўных з вёскі, якія мая тэндэнцыю і далей расці, значна ўплывае і на існае на рабочых, галоўным чынам, цераз новы пласт рабочых.

У Беларусі мы павінны быць разгарнуць значную працу дапамогі беспрацоўным: пашыраць і павялічаны грамадзкія працы, пашыраць сетку працоўных калектываў, павялічаны грамадзкія дапамогі; на наступны год у бюджэт уключаецца сума больш аднаго мільёну руб. На гэта пытаньне ўсе партыйныя арганізацыі павінны зьяўляцца асабліва ўвагу. Зразумела, сур'ёзнае і кардынальнае вырашэньне праблемы беспрацоўя будзе паставлена пераходзіць у меру агульнага гаспадарчага росту, павялічэньня інтэнсіўнасьці і прывіёмкасьці сельскай гаспадаркі, тым самым спынення адносна перанасяленьня вёскі, разьвіцця саматужнай прамісловай і коопэрацыі, роста мясцовай і дзяржаўнай прамісловай.

Больш павольнае, чым у папярэднія гады, палепшаньне матэрыяльнага становішча рабочых у справядлівым годзе, таксама крыху пераходзіць да дзейнага павышэньня агульнасьці рабочых і нашай працы на прадпрыемствах, галоўным чынам, у адносінах нізка адпаведна катэгорыя рабочых. Сярэдняя рэальная заробатная плата рабочых у дэну ў 24 25 г. была 88 к. ў 1925-26 г. — 94 к. з некаторай тэндэнцыяй павышэньня, пачынаючы з другога кварталу. Гэтага павышэньня недахватна. Яна абумоўлена нашай недахватнай працай па зьніжэньню рознічных цэн. З другога боку, яно не магло быць больш значным, паколькі ўся лінія пролетарыяту нашай краіны ў справядлівым годзе, годзе вельмі гаспадарчых труднасьцяў, (жэна 1926 г.) адбываецца да таго, што павялічэньне заробатнае платы магчыма толькі на аснове дэнавага павышэньня прадукцыйнасьці працы.

У наступным годзе прынята павялічэньне сярэдняй заробатнай платы г. зн. фонду зарплат, на менш, як на 7 проц. з тым, каб гэта павышэньне дакранулася і ніжэйшым пласту рабочых, дзе яшчэ гэта сярэдняе павышэньне выйдзе, прыкладна, у 12 проц. З другога боку, у надыходзячым годзе на аснове леташняга вопыту, профсаюзы, партыі і савецкія органы павінны разьвіваць вялікую працу па зьніжэньню рознічных цэн, што ў сваю чаргу будзе дапамагаць павялічэньню рэальнай заробатнай платы.

Пры ўсіх гэтых цяжкасьцях у цэлым, мы маем становішча вынікі палітычнага становішча сярод рабочых за год. Гэта — кожнасны рост рабочых БССР, уключэньне ў БССР каля 20 тысяч новых прамісловых рабочых Гомельскага і Рэчыцкага павегаў, што значна ўзмацняе пролетарскую базу БССР.

Мы маем агульны рост актыўнасьці рабочых, аб чым сведчыць прырост рабочых на сходах, пераважна ў чарговым, удзел у спрэчках на сходах і зьездах, значнае павышэньне актыўнасьці пры вылучэньні кандыдатур на кіруючую працу. Адзначэцца вельмі рост актыўнага фэафэаюзу, у прыватнасьці павялічэньне ліку сяброў профсаюзу, уцягнутых у працу вытворчых надраў і эканамічных камісіяў.

Мы маем таксама агульнае ўзмацненьне профсаюзу, рост іх аўтарытэту, сувязі з рабочымі на мясцох, дэнавава працы профсаюзу на прадпрыемствах.

(Працяг будзе).

Перавыбары сельсаветаў.

Комсамольскія ячэйкі прымаюць антыўны ўдзел у падрыхтоўчай кампаніі

Дзе працездольны сельсавет—

там сяляне вылезалі з цемнаты і беднасці.

(Калодзежскі сельсавет, Чэрвеньскага раёну, Меншчына).

У прэзідыум сельсавету ранейшага складу было абрана 3 комсамольцы з якіх—адна дзяўчына.

Да сучасных перавыбарў яны маюць у сваёй сельсавету вялікія дасягненні.

У 1926-м годзе ў вёсцы Калодзеж праведзена землярэардаванне на 158 дзяр. Організавана 16 сельскай і 6 хутар. К. бул. у 1927 годзе прызначана падрыхтоўчая праца па землярэардаванню яшчэ 107 дзяр. апрацаваў.

Потымно гэтага года адчынілі ў вёсцы Пашышча новую школу, дзе вучыцца 44 вучні, якіх да гэтага часу было дзе вучыцца. Адчынена вечэрняя школа рабоча-сялянскай моладзі ў якой вучыцца 48 чалавек. Організаваны сельска-гаспадарчыя курсы на якіх вучацца 42 чалавекі, як лепш гаспадарыцца.

Сяляне ў вёсцы Калодзеж сваймі сіламі збудавалі дэка пажарнай дружны дзёрны хлэу.

Коопэрацыя працуе добра. Налічваецца 504 пайшчыкі, коопэрацыйная крама лічыцца першай па ўсяму раёну.

Камітэтам сялянскай узаемадапамогі ў час пасяўных кампаній было раздзелена сённяшэ 205 пудоў насення і 49 руб. грашыма.

У працы сельсавету комсамольцы прымаюць актыўны ўдзел.

Па ўсяму сельсавету праведзена ўжо справядлівая кампанія і сяляне з радасцю адзначаюць дасягненні ў працы сельсавету, даюць наказы ў далейшай працы.

Алесь Стаськевіч.

Комсамольцы ажывілі працу.

(Шпіл-Ускі сельсавет, Жлобінскі р. Барысаўскага акругі).

У нашым сельсавете працуе 5 комсамольцаў. Яны вельмі акуратна наведваюць усе пасаджаныя каміі, у якіх працуюць, сумленна выконваюць ускладзеныя на іх абавязкі.

Дзякуючы гэтаму сама праца сельсавету пачала ажываць, а ў агульным сельсавету пачала ажываць.

У сельсавете зараз ёсць моцная дэка пажарнай дружны, коопэратыў, які налічвае 327 пайшчыкаў, вылічваецца да 100 экзампляраў розных газет.

Новы вясков.

Молдаў на выбарах будзе згуртаваны.

(Жыліхоўскі сельсавет, Слуцкі акругі).

У нас ужо перавыбары распачаліся згодна календарнага раскладу РВХ 4 студзеня—першы дзень выбараў па нашаму сельсавету. У раёне мы выступілі першымі.

Зараз мы яшчэ заняты прыдбарчым працаю. Комсамольцы па ўсім дапамагаюць сельсавету.

Сяліны асоб паважліва правядаюць выбараў—выбіраюць. Пазывы выбіраць німак за адзін дзень былі падрыхтаваны і разданы.

1 і 2 студзеня праводзіліся сходы бедняцкіх.

31 снежня правялі пробы правядаюць сходы бязяцкай сярэдняй моладзі ў вёс. Выгодзе. Сход гэты праходзіў надта ажываючы. Уся выкажэння павесткі моладзі выказалася. Вызначылі ў кандактур новага сельсавету комсамольцаў.

— Выступіць на выбарах організацыя правасці вызначаных таварышоў, воль кароткая паставіла баду.

М. Шаліўскі.

Дзе самадзейнасць—там праца!..

Як абслугоўваецца досуд рабочай моладзі комсамольскімі клубамі і юсэхцыямі?

Працуе, і добра працуе.

(Бешанкавічы, комсамольскі клуб).

За сем гадоў існавання нашай Бешанкавіцкай організацыі ЛКСМБ, яшчэ ніколі не было такога паразу і той працы, якая праводзіцца сёння ў нашым комсамольскім клубе.

Папершае, як толькі закончыўся рамонт клубу, мы вылісалі газет і часопіс, набылі шапкі і шахматы.

Дзякуючы ўстаноўлена і па чыталні і па клубу. Клуб адчынены штодня з 6 да 10 гадзін вечару. Праводзім вечары самадзейнасці і лекцыі на якіх прысутнічае і беспар-

тыйная працоўная моладзь мястэчка і акаляючых вёсак. Моладзь чытае газеты і кніжкі, гуляе ў шапкі і шахматы. Па інцытыве клубнай каміі і арганізаваны гурток радыё-прыхільнікаў, які распачаў працу па ўстаноўцы прыёмніка.

Усе вышэй адзначаныя моманты культурна-масвай працы комсамольскага клубу далі заарывы ўзрост нашаму саюзу з лк рабочай і сялянскай моладзі.

Ю.—

Моладзь гуляе ў шапкі, шахматы.

Ну і сорам!

(Саўхоз Бярэзіно, комсамольскі клуб).

У саўхозе Бярэзіно мясца комсамольскі клуб. Займае ён даволі значнае памяшканне, у ліку паші пакоў. Клуб мае залу і сцену, куток Леніна, бібліотэку і атрымлівае газеты. Клубу адпавядае за кошт саўхозу газы і дроў. Умовы дэка працы добрыя і нават мала дзе маюцца та-ія ў ячэйках на вёсцы. Але ня глядзячы на гэтыя станоўчыя

умовы ў клубе нічога ня робіцца. Працы ў ім няма. Моладзь, якой у саўхозе шмат зусім ня цікавіцца клубам і наогул не наведвае яго, а ў вольны час ходзіць па адной хаты ў другую. У чым-жа справа? А ўся справа ў нядабрых адносінах саўхозскай комсамольскай ячэйкі да працы ў клубе.

Мяцельца.

Непарадкі на вечарох.

(Менск, клуб ім. Кімаў).

Калі напрыклад, ты хочаш паслухаць той ці іншы даклад альбо гутарку ў клубе ім. Кімаў, дык гэта табе на зусім удасца з та, недисцыплінаванасці некаторых нашых комсамольцаў, якія гутарыць, гад-

дзяць, ходзяць і... нічым ня ціка-

Мая прапанова адміністрацыі клубу—урэгуляваць гэтыя пытанні, каб з клубу комсамольцы выносілі тую ці іншую карысць.

П. Чыкун.

Мікола.

Выбярем беднякоў і комсамольцаў.

(Путчынінскі сельсавет, Койданаўскі р. Меншчына).

Справядлівая кампанія аб працы сельсавету і КСУ нашым сельсавете ўжо заканчваецца.

Сяліны прызначылі працу камітэту сялянскай узаемадапамогі завальняючай і адначылі, што гэта дзякуючы комсамольцаў.

Праца сельсавету прызнанам слаба, бо ў ёй было шраг недахопаў, стасішы і сакратар—вадзіла п'яні-

Падглядзеўшы на гэта, сяліны ў адзін голас ськазалі, што ў новым сельсавете трэба будзе выбраць беднякоў, камуністаў і комсамольцаў. Тады праца будзе наладжана добра.

Безгата нашага сельсавету ў гэтым годзе чакан перавыбару надзвычайна згуртавана.

Кастусь.

Падрыхтаваліся!

(Рудзенскія ячэйкі ЛКСМБ, Меншчына).

У падрыхтоўцы да перавыбару сельсавету наша ячэйка прыняла шыры ўдзел.

На агульным сходзе ячэйкі былі заслушаны справядлівыя комсамольскае сяброў сельсавету. Гэтым сама прыправаўна пытанне аб згуртаванні бедняцкіх і батракоў.

Да кожнай вёскі прымыццаны былі моцныя комсамольцы для правядзення справядлівага сходу.

Ячэйкай выпушчана насыщенная газета, прысвечаная перавыбарам сельсавету. У ёй вышываюцца ўсе добрыя і блатныя бакі Рудзенскага сельсавету.

Я. Бараві.

Гастролёр з дзяржспірту.

Ціха і сумна на вуліцах мястэчка Астравіцкі Гарадок, толькі і відзі было як хто небудзь рае па раву прыдзе па ёй—па свай п'я-

Была цёплая вясень, сонца стаяла яшчэ высока і кадала свае прычынны на ўсе вобшы мястэчка. Жыццё ў мястэчку было адпальковае: як учора так і сёння, як сёньня так і заўтра. Мо'но цгнудася і да гэтага, але сталася іна-

У гэты самы час на гарызонце мястэчка з'явілася нейкая асоба, якая хоць і была з вадзім партфэлем, але ўражанні якога можна было чакаць, не атрымала. На яго паглядзеў як на звычайнага «прадстаўніка» гораду.

Толькі комсамольцы зцікаваліся дэка: Ці комсамалец ён?

Ён прыехаў. Ён быў нікому не знаёмы.

Пачалося гэта зусім проста. У адну з вераснёўскіх нядзель, калі Волька збіраўся увайсці ў кіно, каб пабачыць Мэры Пікфорд, нейкі малады чалавек прапачаваў ёй білет.

Душа Волькі была не запэчканая як паслужны сьпісак яе бышкі, а жыццёвым навадзім ніколі не зарачалі яе дваццаці гадовым блакітных вачэй. Таму, без усканых хістаньняў, яна прыняла паслужны нез-

Планіна надарвала «Каліжыну» (што гэта мястэчкавая ячэйка—Міра) і ўбавокана гукамі Волька не сумарчыла, калі іганімец перашоў да другой стады вадзіства—узяў руку яе крэндэлем.

Давядалася яму, што імя яго Алесь, што яму роўна 22 гады і да таго-ж сапраўны член ЛКСМБ. Таксама, да-ведзлася яна, што ён працуе на вель-

мі «дэжурнай» працы, атрымлівае 42 рублі, і вельмі «дэкагружан», а «сёння вышў праверныч ня толькі мазгі, але і душу, якая, да рэчы, на адзіночкі становішчы састаіць і ані якое нагрукі на мяне».

Волька ня зусім эратумела, чаму гэта «да рэчы», але ў гэты час запалілася сьвятло і публіка хлынула к выхаду. Алесь як «вучыш» прапачаваў свае паслужы Вольцы нахонт дастаўкі не дамоў бо наш шлях на-огул сходаўца. Гэта «наогул» Волька не разумела, але яна яна брым як спаварожнік у выключным слове ськазаў: я вас ведіў ўсёго дзвю гадыны. Але што гэты час. Гэта міраж і дэка буржуазныя забавоны. Я адразу прыкмеціў у вашых вачох такіх небаскіна, якія мне ніколі не даваў ні ад іх тэм, ні ад іх абжычкі.

Конкрэтыя прапановы:—Накіруйце ў маё распараджэнне Вашу руку і сэрца з іншымі прыналежнасцямі.

Ня будзім унікаць у інтымацыю іх гутаркі і нагатым адкончым другую частку.

Знаёмства Алесі з Волькай заходзіла ўсё далей і далей. Па вечарах яны выходзілі за мястэчка, тулі, дэка прырода маніла ў свае хараста. Яны выходзілі на бераг возера, і парачка ўлюбённых пад вольска-і хва-ду дарыла гарачыя салодкія пацалункі... Яны захапляліся і кожны ў сваіх думках па некалькі разоў перабірў усю гісторыю свайго знаёмства.

Гэтыя думкі падчас сонныліся, і тады ўжо пачуваліся ня было канца.

Гэта было кожны вечар... Так дацягнулася з месца, каханне іх зайшло так далёка, што спыніць яго ня было магчымасці, як толькі пайсці ў ЗАГС і там—шлюб.

І яны паваніліся, яны сьняліся ў вясень, у той самы час, калі возера стала бурным, ліў дождж, на-

вуліцах мястэчка было па калені гра-зі, сумна, адзінока. Шчаслівая парачка цэнтры цяжасці каханьня перанесла ў цёлы куток, бо яны ні кога ўжо не баяліся. Яны цалер перайшлі ў звычайнае будзёнае жыццё. І так захапіліся жыццём, што так, Алесь ня толькі пра комсамолу збыўся, а і свой чын, які вызначаўся ў «дирэктары» крамы, у якой пра-дэкаваў сьпіртны напітак. Усе гэта ён перамяніў на чын жанатага чала-века. У арыме кісла «Горкая», пані-жаліся градусы, ржавелі запоры.

У гэты самы час Алесь амаль, што не кожны дзень радзіў экскурсіі ў Менск, каб лепш абглядзець усе півніны і эадышэ заклочэньне аб крэпасці і ўлаву напіткаў. Такса-ма не запамітаваў і Савецкай вулі-цы па вачох...

Жылося сорадка. Ён не зважыў на ўсе перашкоды і ўзвунены ў сваё знаёмства з Менскім «Начальствам», раскідаў мянеты на ўсе бакі, але раптам... Зварэньне. Зварэньне важ-нае, цікавае, для яго страшнае не-прыемнае, якое як бы куляю паняс-ла яго ў глыбокае непра, адкуль выбрацца вельмі цяжка.

У мястэчку стала ціха. Толькі дзе ні дзе чутым былі перастуды ста-рых баб і дэкачут. Хутка ўсё мяс-тэчка як у бубен звыніла ад шчас-лівым і погляду адных, і не шчас-лівым з погляду другіх,—шлюб.

Перасуды падыходзілі к канцу, як і заўсёды бывае. Ужо нават пачалі звабавіцца. Але адарылася новая гісторыя.

Алесь жонка абрыдаа. Чаму?—нішто ня ведае. Гаворыць некаторыя, што яна нядала яму грошай. Ён уся-лялім чынам стаў прыдзірацца да яе і нэрэціць кінуў. Ён уйк ад яе, ён пашў шукаць новай сьвежай...

Ён зняшоў... Зноў пцалункі, узвемнае даверэ. Пачуці, каханьня. Далей ЗАГС, шлюб, падарункі... Ты-дэкае салодкае жыццё... Але, ты-

Гэта факт з жыцця мястэчка Астравіцкі Гарадок, Менскае выкру-г. У верасні ў мястэчка пры-ехаў комсамалец Меляшкеніч, які не паспеўшы агледзіцца, растраціў каля 800 рублёў, будучы апаляччым кра-мы Дзяржспірту. Меляшкеніч за час свайго службы паспеў жаніцца 2 разы, жаніцца ён хацеў дасягнуць, каб яго жонкі пакрылі ўсю недастачу у касе. Гэта яму не удалося. Яго выпшывалі і пасадзілі ў Менскі ДОПР. За ўсе гэтыя факты ячэйка ЛКСМБ выключна Меляшкеніча з Комсамолу бяз права паступлення.

Ха. Сявровіч.

2-й департамент ВДВ